

POLJOPRIVREDA

BEOGRADSKI “ZELENI PRSTEN”

Od ukupne površine na kojoj se Grad Beograd prostire, oko 68 odsto zauzima poljoprivredno zemljište, a od toga je nešto preko 210.000 hektara obradive površine. Beograd je okružen tzv. zelenim prstenom, područjem u kom postoje svi uslovi za razvoj voćarstva i povrtarstva. Na teritoriji grada ima preko 15.000 poljoprivrednih gazdinstava kojima je, na inicijativu gradonačelnika, namenjeno 100 miliona dinara u okviru programa podsticajnih mera za razvoj voćarstva i povrtarstva za 2010. godinu

U godini krize u Beogradu je bilo manje priliva novih investicija, ali se nisu povukli zatečeni investitori, smanjena je nezaposlenost za 4,6 odsto u odnosu na 2008. godinu i povećan je broj registrovanih malih i srednjih preduzeća, objašnjava za "Vreme Beograda" Stanija Višekruna, zamenica sekretara za privredu Grada Beograda.

U 2010. godini Grad Beograd stimulisaće, između ostalog, razvoj poljoprivrede, naglašavaju čelnici gradske vlade. "Planiramo da im pomognemo da započnu

Fond za poljoprivredno zemljište

Prema rešenju gradonačelnika Beograda, osnovan je budžetski fond za poljoprivredno zemljište grada Beograda, namenjen realizaciji Godišnjeg programa zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta na teritoriji grada. "Poljoprivreda je jedna od najvažnijih grana privrede, sa visokim potencijalima za razvoj i proizvodnju i mogućnošću plasmana ovih proizvoda u Beogradu kao velikom potrošačkom centru, pa joj se mora posvetiti znatno veća pažnja. U tu svrhu je i osnovan budžetski fond za poljoprivredno zemljište", rekao je mr Mileta Radojević, član Gradskog veća.

Sredstva za rad fonda obezbeđuju se aroprijacijama obezbeđenim u okviru budžeta za tekuću godinu i naknadama za promenu namene obradivog poljoprivrednog zemljišta, odnosno davanjem u zakup poljoprivrednog zemljišta ili objekata u svojini Republike Srbije. Ova sredstva koriste se za uređenje poljoprivrednog zemljišta, dobrovoljno grupisanje parcela, odvodnjavanje i navodnjavanje, obeležavanje parcela državnog zemljišta, uređenje atarskih puteva, uređenje i opremanje protivgradne i poljočuvarske službe, poboljšanje kvaliteta obradivog poljoprivrednog zemljišta, melioraciju livada i pašnjaka i pretvaranje neobradivog u obradivo zemljište. Iz fonda će se finansirati i zaštita poljoprivrednog zemljišta (biološka rekultivacija), protiverozivne mere, podizanje vetrozaštitnih pojaseva, kontrola plodnosti i unetog mineralnog đubriva i pesticida u obradivo poljoprivredno zemljište, utvrđivanje postojanja opasnih i štetnih materija i studijsko-istraživački radovi u kojima se obrađuje problematika zemljišta.

delatnost, nabave plastenike i određene sertifikovane sadnice (grožđe, jagode, paradajz). Pravo da konkurišu za ova sredstva imaće poljoprivredna gazdinstva registrovana na teritoriji Beograda koja poseduju u vlasništvu ili zakupu poljoprivredno zemljište površine najmanje pola hektara, a grad će finansirati zasadu voća na površini do 30 ari pripremljenoj po agrotehničkim uslovima i uslovima vodosnabdevanja. Nastavićemo sa dodelom subvencije, odnosno premije za nabavku i odgoj priplodnih grla stoke, ove godine su opredeljena veća sredstva i stvorena je mogućnost da se premira veći broj grla, isplaćivaće se premije za mleko određenog kvaliteta i pomoć za održavanje izložbi stoke, voća i drugih manifestacija", objašnjava naša sagovornica.

Kada je reč o poljoprivredi, voćarstvo i povrtarstvo su na prvom mestu. Osnovna ideja gradske vlasti je da stvori uslove u kojima bi Beograd sam sebe prehranjivao. U tom smislu, pružena je podrška poljoprivrednicima koji žele da se bave voćarstvom (uz primenu agrotehničkih mera i edukaciju) u snabdevanju Beograđana zdravim i kvalitetnim proizvodima. Ciljevi su i podsticaj jačanju izvoznih aktivnosti, modernizacija seoskih naselja i mogućnost većeg zapošljavanja. Poljoprivredni proizvođači i preduzetnici su prošle godine mogli da nauče kako da se udružuju u klastere ili zadruge (Obrenovac, Palilula), kako da nastupaju na sajmovima, a sada im je pružena šansa da započnu samostalnu delatnost, nabave plastenike, dobiju stručnu pomoć za podizanje zaslada i pripreme se za izvoz. "I dalje ćemo pomagati privrednim subjektima koji žele da nastupaju na domaćim i međunarodnim sajmovima tako što ćemo pokriti određene troškove. Prednost će, naravno, imati izvoznici", kaže Višekruna.

KONKURENTNOST I KVALITET : Grad Beograd je prošle godine sprovodio politiku podsticajnih mera za proizvodnju bezbedne i zdrave hrane i stimulisanje privrednih subjekata u cilju uspostavljanja konkurentnosti i usaglašavanja sa propisima EU. Prema rečima zamenice gradskog sekretara za privredu, 23 privredna subjekta čija je delatnost proizvodnja i promet hrane dobila su finansijsku pomoć za uvođenje sistema kvaliteta i bezbednosti hrane HACCP. "Prednost su imali vlasnici preduzetničkih radnji ili firmi koje dobro posluju, imaju veći broj zaposlenih radnika i zapošljavaju nove radnike." Iz budžeta ove godine izdvojena je duplo veća suma za stimulaciju privrednih subjekata za uvođenje međunarodno priznatih standarda – 20 miliona dinara, odnosno maksimalno 500.000 dinara po privrednom subjektu. Sagovornica iz Sekretarijata za privredu Grada Beograda objašnjava da se ova vrsta subvencije dodeljuje za sve vrste standardizacija i resertifikacija i da je mogu ostvariti i privredni subjekti različitih delatnosti (proizvođači lekova,

Šansa za voćare i povrtare

“Da bi se privreda razvijala i davala ekonomske efekte potrebne su brze promene i reagovanje, inovativnost, znanje, investiciona ulaganja i konkurentnost. Sekretarijat za privredu je, poštujući te principe i uz uvažavanje pozitivnih iskustava iz EU i okruženja, realizovao projekte koji podstiču razvoj malih i srednjih preduzeća i zapošljavanje. Neke od tih aktivnosti nastaviće se u ovoj godini. Iz budžeta grada je prošle godine izdvojeno 50 miliona dinara za finansiranje projekata za zapošljavanje i razvoj malih i srednjih preduzeća čija je realizacija u toku.

Nosioci ovih projekata su neprofitne organizacije ili opštine koje sprovode aktivnosti u cilju edukacije nezaposlenih lica evidentiranih u Nacionalnoj službi zapošljavanja i pružanju svih vrsta informacija i stručne pomoći u realizaciji njihovih poslovnih ideja. Posebno se obraćala pažnja na ciljnu grupu kao što su žene (preko 50 odsto njih je nezaposleno), invalidi i Romi, koji su imali prednost prilikom obuke. Implementacijom ovih projekata kroz pomoć izrade poslovnog plana, veliki broj nezaposlenih stekao je osnovna znanja i veštine za vođenje biznisa i otpočeo sopstvenu delatnost registrovanjem radnje ili firme.

Prvi put smo prošle godine započeli dodelu subvencija nezaposlenim licima koja se nalaze na evidenciji kod nadležne službe za započinjanje samostalne delatnosti. Bilo je mnogo zainteresovanih, ali je subvenciju ostvarilo 30 lica koja su dobila po 150.000 dinara. Svi oni koji su nam se obratili, pre toga su završili određenu obuku za započinjanje biznisa i imaju potrebno predznanje. Zajedno sa Nacionalnom službom za

zapošljavanje sprovodimo nadzor lica koja su dobila pomoć: moraju da registruju radnju i najmanje dve godine da obavljaju posao; subvencija se u suprotnom vraća. Grad Beograd je u 2009. godini davao subvencije i poslodavcima koji zapošljavaju nove radnike u iznosu od dodatnih 50.000 po zaposlenom radniku.

Ove godine ukupne subvencije za zapošljavanje uvećane su duplo – za 2010. godinu opredeljeno je 15 miliona dinara. Konkurs za dodelu subvencija za samozapošljavanje biće raspisan ovih dana i objavljen u dnevnim novinama. Pojedinačan iznos za dodelu subvencija povećan je na 200.000 dinara.

Posebno je značajno to što je u godini krize i otežanog privređivanja došlo do povećanja registrovanih privrednih subjekata – preko 52.000 malih i srednjih preduzeća, dok ih je 2008. bilo preko 48.000. Povećan je i broj aktivnih preduzetničkih radnji, smanjena je stopa nezaposlenosti za 4,6 odsto u odnosu na 2008, kada ja iznosila 14,06 odsto. To nije tipično za ostale gradove u Srbiji, pa čak ni u Evropi.

Osnovano je nekoliko start-up centara u opštinama (u najavi je još nekoliko), a finansirali smo prvu i drugu fazu rada Biznis inkubatora na Tehnološkom fakultetu, koji je osnovan 2008. godine – rezultati su vidljivi, osnovano je nekoliko novih firmi koje zapošljavaju mlade. Mladi ljudi (apsolventi, ili svršeni studentima) stiču veštine o vođenju sopstvenog posla i menadžerske sposobnosti i pruža im se prilika da u prostoru “inkubatora” otpočnu delatnost uz potpunu podršku stručnjaka. Slično je i sa Start-up centrima gde

M. MILENKOVIC

se okupljaju zaposleni, menadžeri ili nezaposleni zarad sticanja znanja o upravljanju finansijama, ispitivanju tržišta, izradi poslovnog plana, mogućnostima i uslovima o kreditima, zajmovima, zakonskim okvirima poslovanja...

Dali smo finansijsku podršku i za osnivanje Privrednih klubova, mestima gde privrednici razmenjuju iskustava, uspostavljaju poslovnu saradnju, organizuju stručne seminare itd. Podržali smo obogaćivanje turističke ponude finansiranjem projekata kategorizacije privatnog smeštaj. Gostima Beograda biće omogućena kvalitetna, sigurna i ekonomski prihvatljivija smeštajna ponuda, a građanima dodatna zarada.

Odlukom gradonačelnika, Grad Beograd je prošle godine uplatio 32,7 miliona dinara na ime prve rate start-up kredita za 325 korisnika. U to vreme, ta preduzeća su zapošljavala oko 1459 radnika.”

nameštaja, opreme, mašina, restorani, magacini...), a ne samo proizvođači i distributeri hrane (naročitu prednost imaju izvoznici u arapske ili neke druge zemlje).

Sekretarijat za privredu predložio je subvencije za modernizaciju postojećih kapaciteta – proširenje, unapređenje i uvođenje novih proizvodnih procesa, kao pomoć privrednim subjektima (nabavka opreme), u iznosu od maksimalno milion dinara. “To će zavisi od visine ulaganja, broja zaposlenih i poslovanja samog preduzeća”, kaže Stanija Višekruna. “Stavićemo akcenat na izvoznike i one koji to žele da postanu.” Ukupna sredstava iznose 32 miliona dinara, a konkurs će biti raspisan sredinom

godine (jun), budući da se ova podsticajna mera odnosi i na privrednike koji su ulagali 2010. godine.

Vest o pretvaranju PKB-a u javno preduzeće obradovala je mnoge Beograđane koji su sa žaljenjem posmatrali propadanje ove, nekada uspešne firme. Potpisan je i osnivački akt između republičkih vlasti i malih akcionara Poljoprivrednog kombinata “Beograd”, što je prvi korak da se ovo preduzeće vrati Beograđanima. Drugi korak u tom pravcu, mogao bi da bude potpisivanje sličnog ugovora sa poljoprivrednim kombinatima “Voćarske plantaže” u Grockoj i “Dragan Marković” u Obrenovcu, ukoliko to bude u zajedničkom interesu.

ZAMENA PLATANA

Bolno, ali neminovno

Da li su platani, koji čine jedan od najlepših drvodreda u Beogradu, morali da se pretvore u drvenu građu? "Stvar je vrlo jednostavna – u periodu od 1995. do 1997. stabla su orezana nepravilno i nestručno i vrlo brzo se pojavila trulež", kaže profesor Čedomir Marković, entomologije na Šumarskom fakultetu

Najavljena seča platana u Bulevaru kralja Aleksandra izazvala je mnogo reakcija kod građana. Sredinom januara direktor Gradskog zelenila Radovan Draškić kazao je da je to šok za koji sugrađani moraju da se pripreme navodeći nekoliko razloga za tu odluku. Pozvao se tada na starost platana, od kojih neki imaju i devedeset godina, kao i na problem bezbednosti. Naime, postoji opasnost da usled nevremena drvo ili grana padnu i povrede nekog ili unište imovinu. Rekonstrukcija Bulevara kralja Aleksandra je već bila u planu, i po Draškićevim rečima, "kad se već sve radi i raskopava cela ulica, onda je to idealna prilika da posadimo nova stabla koja će u narednih pola veka biti drvodred".

Postavilo se pitanje u javnosti kako je moguće da je jedan od najlepših drvodreda u Beogradu u takvom stanju i da li su oštre mere zaista neminovne.

Po pisanju ovdašnjeg dnevnog lista, ta stabla su doneta u periodu od 1920. do 1930. godine, i to na ime ratne odštete iz Prvog svetskog rata. Kao jedan od vidova reparacije, posađeno je zelenilo u različitim ulicama po sadašnjem centru Beograda. (Svako da ne datiraju svi primerci u Bulevaru iz tog doba, jedan broj je sađen kasnije.) Životni vek platana je čak i do 300 godina, ali je dokazano da je on drastično kraći u gradskim uslovima i da dostiže oko jedan vek.

Kada je u pitanju drvodred u Bulevaru, stručnjaci šumarskog fakulteta procenili su da bi tamošnjim devedesetogodišnjim platanima ostalo još najviše deset do 15 godina života. U proteklo vreme, rađene su dve studije koje su imale za cilj da procene zdravstveno stanje više od 500 stabala koja će sada, po svemu sudeći, biti posećeni. Kako stoji na sajtu Gradskog zelenila, rezultati studija iz 2005. i 2008. godine pokazali su da je ovaj drvodred najosetljiviji

u gradu. U prvoj studiji, koju su radili dr Nebojša Anastasijević i dr Vesna Vratuša, procenjeno je da bi najduži preostali period života platana iznosio deset godina i da bi ga za to vreme trebalo zameniti novim. Takođe, tada je predviđena i seča 32 stabala platana koja "zbog opšteg stanja u kome se nalaze predstavljaju opasnost za prolaznike, objekte, vozila i saobraćaj". Međutim, kada je stručna komisija izašla na teren da odobri seču, članovi komisije su utvrdili da je obim oštećenja stabala u drvodredu veći od onog koji je u studiji prikazan. Odlučili su da je neophodno obaviti detaljni pregled stabala u Bulevaru na potezu od Trga Nikole Pašića do Ustaničke ulice.

GREŠKE IZ PROŠLOSTI: Krivicu za tu seču "gangrenoznih" ekstremiteta beogradskih stabala, prema izveštaju koji potpisuje profesor Šumarskog fakulteta, snosi ekipa koja je ratnih godina nestručno održavala gradsko zelenilo. Ceh sada plaćamo. "Stvar je vrlo jednostavna, u periodu od 1995. do 1997. stabla su orezana nepravilno i nestručno i vrlo brzo se pojavila trulež. Kada smo pre dve godine radili našu studiju i videli u kom je drveće stanju, dogovor je bio da se uklone grane i skrate stabla. Međutim, ona su jako loše, a nisu ni sva podjednako oštećena. Onda bismo na kraju dobili stabla nejednake visine, čije bi krune bile od 1,5 do dva metra i to bi onemogućilo saobraćaj i smetalo ljudima," kaže za "Vreme" Čedomir Marković, profesor entomologije na Šumarskom fakultetu i rukovodilac projekta čiji je rezultat pomenuta studija iz 2008. prema kojoj se orijentiše Gradsko zelenilo. Kako je profesor Marković objasnio, pre petnaestak godina orezane su grane velikih prečnika. Na taj način su na stablima stvoreni veliki preseki, odnosno rane koje teško i sporo zarastaju. Problem je što one nisu nakon toga dezinfikovane i zaštićene efikasnim

STABLA PLATANA NAPADNUTA LARVAMA STENICA I GLJIVAMA :
IZ STUDIJE PROFESORA MARKOVIĆA

Bulevar će biti funkcionalniji

premazom i tako su stvoreni uslovi za masovnu pojavu gljive koja je ubrzo prouzrokovala centralnu trulež. Prema njegovim i rečima dr Dragana Karadžića, fitopatologa, na najvećem broju grana zdrava je samo rubna zona širine od tri do pet centimetara. Pošto se na tu usku zonu oslanjaju novoizrasle grane, čija je dužina i više od pet metara, postoji velika mogućnost obrušavanja. Takođe, masovna pojava truleži je duboko oštetila stabla.

“Zamena drvoreda može da se vrši sukcesivno, pa da malo po malo dobijete novi u narednih deset do petnaest godina. A postoji mogućnost da se to uradi odjednom što je u ovom slučaju lakše jer se već vrši rekonstrukcija cele ulice”, smatra Marković, dodajući da je mnogo lakše i obaranje stabala u takvim uslovima. Naš sagovornik takođe navodi da će premeštanje koloseka u srednji deo Bulevara ubuduće olakšati prilaz krošnjama.

Rekonstrukcija saobraćajnice podrazumeva i postavljanje ili menjanje različitih instalacija pa je moguće oštetiti korenje. Postoji i drugačiji način bušenja oko korenja, međutim, on nije isplativ ako bi se primercima iz Bulevara produžio život za samo jednu deceniju.

Prema informacijama iz Gradskog zelenila, planirano je da sadnja novog drvoreda okupi eminentne ljude iz struke koji bi se dogovorili šta je najbolje da se zasađi na njegovo mesto. U pitanju neće biti nove, mlade sadnice, već formirana stabla od sedam do deset godina. Sada se u razmaku od Vukovog spomenika do Ustaničke ulice nalazi 431 stablo. Od Batutove ulice do Ulice gospodara Vučića sačuvaće se 48 stabala, koja su boljeg zdravstvenog stanja i čine celinu. Takođe, 54 mlada stabla biće izvađena sa korenom i presađena na zelene površine u blizini. Prema predviđenim planovima, biće posečeno 329 stabala, a zasađeno 591 drvo. Sadnice će biti visoke najmanje pet metara i prečnika deset centimetara kako bi drvored što pre “oživeo”. Po najavama Radovana Draškića, najverovatnije će biti zasađeni neki od srednjih lišćara čije krošnje neće moći da dotiču zgrade, semafore i kontaktne mreže.

Bulevar će nakon rekonstrukcije, kako najavljuju, biti sličan Nemanjinoj ili Ulici kralja Milana. Međutim, drvored će biti savremeniji jer se planira izgradnja sistema za navodnjavanje i zaštitnih kaseti, kojima bi se sprečavalo da korenje dotiče instalacije. (Poznato je i da se problemi

Rekonstrukcija Bulevara kralja Aleksandra počela je u subotu, 13. februara, bez obzira na sneg i led. U prvim danima radiće se geodetska merenja, ispitivanje stanja na terenu, uklanjanje kontaktne mreže, kioska, stubića i orezivanje bolesnih stabala platana, od Vukovog spomenika ka pijaci Đeram.

“Bulevar kralja Aleksandra od Vukovog spomenika do ulice Gospodara Vučića u dužini od oko 2,5 kilometara biće potpuno obnovljen. Zamenićemo svu podzemnu infrastrukturu, kolovoz, tramvajske šine i mrežu, trotoare i drvorede. Tramvajske šine, koje su bile u veoma lošem stanju, biće preseljene na sredinu ulice, što će doprineti većoj protočnosti saobraćaja. Posao košta oko 1,7 milijardi dinara, što je za 200 miliona manje nego što je prethodno procenjena vrednost. Izvođač je prema ugovoru dužan da ovaj projekat završi do 1. septembra. Posle toga Bulevar kralja Aleksandra izgledaće mnogo lepše i, što je važnije, biće funkcionalniji tako da narednih dvadestak godina u ovoj ulici neće biti potrebne veće intervencije”, rekao je gradski menadžer Aleksandar Bijelić, koji je prisustvovao početku radova. Govoreći o novom drvoredu u Bulevaru kralja Aleksandra, Bijelić je rekao da će posle rekonstrukcije duž ove saobraćajnice biti posađeno oko 170 stabala više nego što ih ima sada.

se rastom korena ogledaju u oštećenjima na trotoarima i kolovozima, ali je moguće napraviti barijere koje usmeravaju rast korena naniže.)

Direktor Gradskog zelenila je govoreći o zameni drvoreda kazao da je svestan da će ona izazvati ljutnju Beograđana i da taj ogroman posao sigurno ne bi započinjali i navlačili gnev mnogih da nije “utvrđeno da je potrebno”.

Planirana seča će početi uskoro iako još mnogim građanima to teško pada. Potpisuju peticije i traže načine da odgode ili spreče seču stabala evropskog bulevara srpske

prestonice. No, po svemu sudeći, to je sada neminovnost.

Bitno je spomenuti za nauk nekoliko stvari.

Sve će se raditi u prisustvu stručnjaka jer kako je napisano u studiji iz 2008, imajući u vidu neka davna orezivanja: “Podučeni iskustvom koje smo do sada stekli, mišljenja smo da se svi radovi na sanaciji truleži u drvoredu moraju obavljati pod nadzorom stručnih lica ili institucija”.

Poznato je koliko je drveće bitno jer, ne samo da oplemenjuje već smanjuje saobraćajnu buku, rasprostiranje čestica prašine i čađi. Takođe, poređenja radi, temperatura vazduha iznad parka leti je za sedam stepeni niža nego iznad susedne ulice. Dražen Tica, direktor sektora održavanja u Gradskom zelenilu, kazao je da su “stabla živa bića, kao i čovek. I životni vek platana zavisi od uslova u kojima su rasli.” Otuda treba pažljivo čuvati neke buduće drvorede.

I trudnoća i puna plata

Prošle godine u Beogradu je podneto 4009 zahteva za ostvarivanje prava na jednokratno novčano davanje nezaposlenim porodicama, što znači da je za oko 3800 dece (blizanci, trojke) iz gradskog budžeta isplaćeno oko 152 miliona dinara. Takođe, mesečno je dotirano prosečno 2140 zaposlenih trudnica, a u toku 2009. godine ukupno je izvršeno 23.555 uplata trudnicama do pune plate

Kada je krajem prošle godine proglašena pandemija novog virusa gripa, na udaru su se našle trudnice (pogotovo zaposlene), porodilje i deca. U opštoj panici koja je zavladała, buduće majke uglavnom nisu imale dilemu da li da otvore bolovanje ili da nastave da rade, naročito ukoliko su na radnom mestu bile izložene kontaktima sa strankama ili decom. Trudne Beograđanke mogu da računaju na pomoć iz gradske kase još od februara prošle godine, kada je Grad Beograd počeo da isplaćuje razliku do pune plate zaposlenim trudnicama sa prijavljenom adresom na teritoriji Beograda. Pomoć majkama ustanovljena je Odlukom o dodatnim oblicima zaštite trudnica i porodilja na teritoriji Grada koju su odbornici Skupštine grada Beograda usvojili 11.

februara 2009, a nastavlja se i ove godine.

Mnoge buduće majke ranije nisu koristile bolovanje, čak i kad su lekari na tome insistirali, zato što im se nije isplaćivala puna plata već samo 65 odsto. Poslodavci su različito reagovali na trudnice u zavisnosti od uspešnosti i ugleda firme. Direktori pojedinih beogradskih firmi pokazivali su razumevanje prema trudnim kolegicama tako što su im davali punu platu bez obzira na bolovanje ili skraćeno radno vreme i ukazivali svaku moguću pažnju i poštovanje, donosili jagode i podmetali jastuke. Ipak, činjenica je da je isto toliko (ako ne i više) onih direktora koji su trudnoću podređenih kolegica prokomentarisali pitanjem: "Šta, opet si trudna?!" Postoje i one trudnice koje ne mogu sebi da priušte smanjena trudnička primanja, rade težak posao i prinuđene su da ga nastave bez obzira na preporuke lekara.

Učiteljica iz Beograda, Snežana V., otišla je po preporuci lekara na trudničko bolovanje u oktobru prošle godine. Mada joj je bilo teško da svoje đake-drugake, na koje se tek navikla, prepusti drugoj učiteljici, nije imala izbora. "Kada sam ostala u drugom stanju, bila sam istovremeno presrećna i tužna što, uslovno rečeno, 'ostavljam' svoje đake. Ali, nisam imala izbora zato što je grip AH1N1 već počeo da kruži i uveliko se govorilo o tome da su trudnice ugrožena kategorija. Pogotovo trudnice u kontaktu sa školskom decom, koja su takođe proglašena rizičnom grupom. Ovo mi je prva trudnoća, nisam smela da rizikujem." Ispostavilo se da je bila u pravu – mnoga deca iz njenog razreda su bila zaražena virusom, čiji su nam simptomi poznati.

DOTIRANO PREKO 2000 TRUDNICA MESEČNO:

Za vreme trudničkog bolovanja učiteljici Snežani (koja u aprilu očekuje prinovu) isplaćuje se puna plata. "Mnogo mi znači to što dobijam celu platu, koja u prosveti inače nije visoka. Svašta nam treba za bebu, od krevca do benkica. Moramo sve to da kupimo jer nam je ovo prvo dete." Snežana planira da se vrati na posao čim beba malo odraste, možda kad prohoda. O tome će, kaže ona, da razmišlja kad za to dođe vreme. "Znam da Grad daje jednokratnu pomoć posle porođaja i unapred sam zahvalna na tome. Ne znam kako meni i mom mužu uspeva da živimo od naših plata, a još kad dođe beba...", kaže Snežana.

Kategorija zaposlenih trudnica po gradskoj odluci

Adaptiran vrtić "Biser"

Na Vračaru je prošle nedelje otvoren vrtić "Biser" u kome su završeni radovi na adaptaciji i sanaciji. U ovoj kombinovanoj dečjoj ustanovi, veličine 1970 kvadratnih metara, sada će u mnogo boljim uslovima boraviti oko 280 mališana. Za radove je iz gradskog budžeta izdvojeno oko 40 miliona dinara.

Nakon rekonstrukcije ovog objekta i saniranja krova u "Mići i Aćimu", počinje sanacija još jednog vrtića na opštini Vračar. Vračar je specifična gradska opština i ovde je teško obezbediti lokaciju za izgradnju vrtića. Sekretarijat raspolaže lokacijom površine 1100 kvadratnih metara koja je, nažalost, u ovom trenutku uzurpirana bespravno izgrađenim objektima, ali smo na putu da problem rešimo. Obezbedili smo još dva objekta i kada oni budu opremljeni, lista čekanja na Vračaru biće prošlost", rekla je Ljiljana Jovčić, gradska sekretarska za dečju zaštitu.

dobija dopunu do pune plate, budući da naknada za trudničko bolovanje od RZZO-a iznosi 65 odsto, a Grad dotira 35 odsto do pune plate. Ovaj oblik zaštite mogu da koriste zaposlene trudnice sa prebivalištem na teritoriji Beograda, bez obzira na sedište poslodavca. Za trudnice koje to ne znaju, ova transakcija se obavlja bez podnošenja zahteva, a podaci se preuzimaju od RZZO-a. Dakle, nema papirologije i čekanja u redovima, sve ide po automatizmu.

U 2009. godini mesečno je dotirano prosečno 2140 zaposlenih trudnica, a ukupno je u toku godine izvršeno 23.555 uplata trudnicama do pune plate (za sve koje je RZZO dostavio podatke), odnosno iznos od 362 miliona dinara. Na godišnjem nivou, ukupan broj trudnica koje su koristile ovu vrstu pomoći mnogo je veći, s obzirom na to da trudnički status ne traje večno i da uvek ima novih trudnica.

“Sportiš” ide dalje

Jedna od izuzetno popularnih i uspešno realizovanih redovnih školskih akcija u Beogradu je “Sportiš”, program masovnih takmičenja beogradskih školaraca. Prema rečima Ace Kovačevića, gradskog sekretara za sport i omladinu, u akciji “Sportiš” svake godine učestvuje preko 130.000 đaka, što govori u prilog tezi da deca vole sport i žele da se bave nekim oblikom aktivnosti. Ova manifestacija održaće se u 2010. godini, a sredstva za realizaciju koja iznose 25.500.000 dinara, obezbediće grad Beograd. “Sportiš” je podeljen u tri kategorije: program od školskog do opštinskog nivoa, program na gradskom nivou i ostali programi školskog sporta.

U 2010. godini preko Sekretarijata za sport i omladinu, Grad će sufinansirati aktivnosti

beogradskih sportskih saveza u 55 sportova, a ukupan iznos pomoći biće preko 108 miliona dinara. Grad je preuzeo obavezu plaćanja termina za trening sportskim klubovima, a na listi pomoći naći će se i oni sportovi koji tek stiču popularnost – softbol i kioku šinkai. Iz sekretarijata poručuju da očekuju još bolje rezultata na takmičenjima nego prethodnih godina. Prema rečima Nemanje Radovića, ova očekivanja se posebno odnose na plivače i stoga je Sekretarijat odlučio da ove godine pomogne plivački sport plaćanjem 300 termina beogradskim plivačkim klubovima. Nemanja Radović je, na konferenciji za novinare u Sportskom društvu “Partizan”, rekao da će ove godine po 300 termina biti plaćeno plivačkim klubovima “Partizan” i “Beograd”

u SRC-u “Tašmajdan”, “Crvenoj zvezdi” na Starom DIF-u, “11. aprilu” i “Svim staru” u SRC-u “Pinki” i “Vračaru” u SRC-u “Vračar”.

Glavni cilj saradnje Plivačkog saveza Beograda i Sekretarijata za sport i omladinu je omasovljenje plivačkog sporta, naročito u kategorijama pionira, kadeta i juniora, i uspostavljanje sistema takmičenja. O uspehu ovog sistema takmičenja svedoči i podatak da je prošle godine oboreno 29 nacionalnih rekorda u pojedinačnim kategorijama i sedam u štafetama, kao i da je Beograd imao 45 šampiona Srbije. Na prošlogodišnjim manifestacijama Trofeju Beograda, Memorijalu “Ante Labaša” i Mitingu mladih plivača na Vračaru učestvovalo je više od 900 takmičara, od kojih je 100 došlo iz inostranstva.

Posle perioda iščekivanja prinove za Snežanu i druge trudnice počinje onaj drugi, mnogo lepši. Beba je rođena. Prva pomoć za pelene stiže od Grada, ček u vrednosti pedeset hiljada dinara.

Na osnovu posebnog zahteva, porodilje koriste drugi vid pomoći iz gradskog budžeta: jednokratno novčano davanje za svako novorođeno dete, bez obzira na broj prethodno rođene dece. To je, prema informacijama iz Sekretarijata za socijalnu zaštitu, u 2009. godini iznosilo četrdeset hiljada dinara za svako rođeno dete, a bonus je u ovoj godini za deset hiljada dinara veći.

“Ovo pravo ostvaruju nezaposlene porodilje sa prebivalištem na teritoriji grada Beograda prijavljene do 11. februara 2009. godine. To pravo ostvaruju i interno raseljena lica (porodilje) sa Kosova i Metohije sa prijavljenim boravištem do istog dana u februaru. Zahtev se mora podneti u roku od tri meseca od rođenja deteta, a po dobijanju rešenja nezaposlena porodilja sa ličnom kartom i rešenjem u ruci može da podigne novac sa namenskog računa (koji se otvara na licu mesta) u bilo kojoj pošti ili Poštanskoj štedionici”, kaže Vladan Đukić, sekretar za socijalnu zaštitu. Za decu rođenu 2010. godine, gradonačelnik je rešenjem utvrdio iznos uvećan za 25 odsto za novorođenčad – pedeset hiljada dinara. S obzirom na krizu, predviđeno je da u 2010. godini pravo ostvari oko pet hiljada nezaposlenih porodilja, a za te namene izdvojena su sredstva u visini od 250 miliona dinara.

Prema podacima iz Sekretarijata za socijalnu zaštitu, do kraja 2009. godine podneto je 4009 zahteva za ostvarivanje prava na jednokratno novčano davanje nezaposlenim porodiljama, što znači da je za oko 3800 dece (blizanci, trojke) iz gradskog budžeta isplaćeno oko 152 miliona dinara.

NASELJE MALI ZBEG DOBILO KANALIZACIJU

U paliluskom naselju Mali Zbeg završena je izgradnja fekalnog kolektora sa kućnim priključcima, saopštila je Direkcija za građevinsko zemljište i izgradnju Beograda. U okviru ovih radova opremljena je i kanalizaciona crpna stanica i izvršena zaštita Zrenjaninskog puta u dužini od 900 metara. Na kolektor dužine 4200 metara sada može da se priključi oko 170 domaćinstava. U naselju Mali Zbeg do sada nije postojala izgrađena primarna mreža, tako da su za odlaganje otpadnih voda domaćinstva koristila septičke jame. Izgradnjom primarnog kolektora stvoreni su tehnički uslovi za dalje opremanje zemljišta sekundarnom infrastrukturom i priključenje celog naselja na gradsku kanalizacionu mrežu. Direkcija za građevinsko zemljište i izgradnju Beograda finansirala je radove iz svojih izvornih prihoda sa 407 miliona dinara.

DONACIJA ZA "DOKTOROVU KULU"

U prostorijama opštine Savski venac danas je potpisan ugovor o donaciji za "Doktorovu kulu" između opštine i firme "Tehnikom". Kao najstariji zdravstveni objekat u Srbiji ova kula biće pretvorena u stacionar za decu obolelu od kancera. Ugovorom se "Tehnikom" obaveza da će za ovaj humanitarni projekat uplatiti 200.000 dinara, kao i da će u toku radova na "Doktorovoj kuli", koji treba da počnu u junu, donirati još 300.000 dinara. Današnja donacija je zvanično i prva u ovoj akciji koju zajednički, uz opštinu Savski venac, organizuju i Republički fond za zdravstveno osiguranje, Fond PIO, Zavod za zaštitu spomenika kulture Beograda, a uz podršku gradonačelnika Dragana Đilasa i odgovarajućih gradskih institucija.

ČETVRTI FILMSKI FESTIVAL ZA SLEPE

Opština Stari grad odobrila je novčanu pomoć Udruženju slepih "Homer" za održavanje i pokrivanje troškova Festivala adaptirane svetske kinematografije namenjene slepim licima. Ove godine, od 28. aprila do 1. maja, održaće se Festival adaptiranog filma, četvrti po redu. Na Festivalu će učestvovati predsednici organizacija slepih iz svih republika bivše SFRJ. Svakog meseca u Podgorici, Subotici i Užicu održavaju se projekcije filmova namenjenih slepima, dok se u prostorijama Udruženja "Homer", u Gospodar Jovanovoj 21, filmovi puštaju svakog ponedeljka.

NA ADI VIŠE OD 18.000 KLIZAČA

Najveće besplatno klizalište u prestonici koje se, kao i prošle godine, nalazi na Adi Ciganliji, i dalje radi punom parom. Od početka godine, kada je ledena ploča na Adi zvanično otvorena, to klizalište posetilo je više od 18.000 ljubitelja ovog sporta. JP "Ada Ciganlija" najavljuje da će klizalište nastaviti da radi sve dok to vremenski uslovi budu dozvoljavali. Tokom čitavog dana, za sve koji žele da ovladaju veštinom klizanja, organizovana je besplatna škola klizanja (ne naplaćuje se ni najam klizaljki) koju vode obučeni instruktori ovog sporta. Pored klizališta, na Adi Ciganliji je nedavno otvoren prvi teren za igranje karlinga i karlinga u kolicima u Srbiji. Svi koji žele da se okušaju u karlingu mogu da prođu besplatnu osnovnu obuku, dok su prava sportska obuka i treninzi besplatni za decu i osobe sa invaliditetom (karling u kolicima). Treninge vodi pet trenera sa sertifikatima Svetske karling federacije, a na terenu se organizuju i mečevi, turniri i prvenstva.

DODATAK PRIREDILA: BILJANA VASIĆ

KAMEN TEMELJAC ZA NOVU AMERIČKU AMBASADU

Gradonačelnik Beograda Dragan Đilas, ministar životne sredine i prostornog planiranja Oliver Dulić i ambasadorica SAD u Beogradu Meri Vorlik položili su kamen temeljac nove američke ambasade na Dedinju. Izgradnja kompleksa ambasade počće na proleće i biće završena 2012. godine, a vrednost projekta je oko 117 miliona dolara. Glavni izvođač radova je američka firma Framako internešenel. Kompleks sedam objekata površine 13.900 kvadratnih metara nalaziće se na zemljištu površine 40.468 kvadrata i u njemu će raditi oko 400 zaposlenih. Pored glavne, troipospratne zgrade sa kancelarijama, tu će biti i radionice, tehnička zgrada, objekat za smeštaj marinaca i tri ulaza – glavni, konzularni i servisni. Sedam odvojenih zgrada spajaće zelenilo, što će pokazati opredeljenost Vlade SAD ka zelenoj gradnji i njenoj održivosti. U objektima će biti izloženi radovi savremenih umetnika iz SAD, Srbije i Amerikanaca srpskog porekla, koje će otkupiti i pripremiti Stejt department kako bi naglasio diplomatske i kulturne veze između ove dve zemlje.

BEOGRADU POTREBNO PET HILJADA TAKSISTA

Beogradu će u naredne četiri godine biti dovoljno 5000 taksi vozila, piše u "Programu potreba za auto-taksi prevozom u gradu Beogradu od 2010. do 2014. godine". Procenjuje se da se tim brojem zadovoljavaju potrebe građana za auto-taksi prevozom. "U Beogradu trenutno radi oko 7500 taksista, a naš cilj je da na beogradskim ulicama ne bude više od 5000 taksi vozila. Zbog toga u registar više ne upisujemo nove taksiste, izuzev onih kojima je presudom Ustavnog suda dozvoljen upis. Reč je o licima koja su se do decembra 2005. godine nalazila na takozvanoj listi čekanja za upis u taksi registar. Ukupno ih ima 1600, od kojih je zahtev za upis do sada podnelo njih 850", rekao je Aleksandar Đukić, pomoćnik direktora Direkcije za javni prevoz. Preostalih 750 vozača steći će pravo da rade kao taksisti samo ukoliko podnesu zahtev Direkciji za javni prevoz. Očekuje se da posle toga broj taksista u Beogradu počne da opada zbog odlaska taksista u penziju i drugih vidova prestanka radnog odnosa.

VREME

Copyright © 1997–2005 Vreme

PDF izdanje razvili: Saša Marković i Ivan Hrašovec

obrada: Marjana Hrašovec